
EEN WONDERBARE KERSTNACHT

René Gybels

Toneelmanuscript

RG

René Gybels	Annick Gybels
Baandries 5	Wijnpeerstraat 7
3583 PAAL	9820 MERELBEKE
Tel. 011/42 64 05	Tel. 09/232 25 05
Bestellingen: rene.gybels@skynet.be	
	annick.gybels@gmail.com
Website: renegybels.wixsite.com/toneel	

EEN WONDERBARE KERSTNACHT

Kerstspel in twee korte bedrijven

met voor – en tussenspel

door

René Gybels

2009

Dit toneelstuk wordt u uitsluitend ter lezing overgemaakt. Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd of verveelvoudigd met de oog op de uitvoering van het stuk en/of worden openbaar gemaakt op welke wijze ook zonder voorafgaande toestemming van de auteur of zijn gevolmachtigde.

Indien u het stuk wenst te spelen.

Indien u een digitale tekst ter lezing werd overgemaakt, ontvangt u een geschreven toelating om het stuk te verveelvoudigen op zoveel exemplaren als nodig voor het opvoeren van het stuk samen met het formulier “Aanvraag tot toelating” met de nodige richtlijnen inzake auteursrechten.

Indien u niet in het bezit bent van de tekst ontvangt u op eenvoudig schriftelijk, telefonisch of elektronisch verzoek, gericht aan René of Annick Gybels, GRATIS een digitale of een losbladige brochure. Hierbij ontvangt u eveneens een geschreven toelating om het stuk te verveelvoudigen op zoveel exemplaren als nodig voor het opvoeren van het stuk samen met het formulier “Aanvraag tot toelating” met de nodige richtlijnen inzake auteursrechten.

Contactpersonen: René Gybels Baandries 5 3583 Paal

Tel. 011/42 64 05

Annick Gybels Wijnpeerstraat 7 9820 Merelbeke

Tel. 09/232 25 05

Bestellingen: rene.gybels@skynet.be

annick.gybels@gmail.com

Website: renegybels.wixsite.com/toneel

PERSONAGES

Lowie Wambeke	: een stroper van middelbare leeftijd
Melanie, zijn vrouw	: een bezorgde huisvrouw
Susse Verdonck	: een stroper van jongere leeftijd
't Menneke Mans	: een stroper van hogere leeftijd
Marieke, de dochter van 't Menneke	: een jongere vrouw
De champetter	: slaafs tegenover de baron , bazig en streng tegenover het gewone volk
een herder	
een herderin	

DECOR

Een sobere leefkamer uit de tijd van toen.

In de achterwand staat een Leuvense stoof met aan weerszijde een rieten zetel met een schapenpels.

Tegen de linkerwand staat van voor een oude lage kast. Daarachter is een deur naar een aangrenzend vertrek met daarachter een klein aanrecht.

In de rechterwand is een deur waarlangs de spelers de leefkamer betreden.

In het midden staat een tafel met drie stoelen.

Rechts van de tafel en achter de deur staat een onversierde kerstboom.

Links of rechts voor het podium staan enkele kerstbomen en ligt een stuk boomstam waarop de herders kunnen plaatsnemen. (belichting met spot)

KORTE INHOUD

Lowie Wambeke, Susse Verdonck en 't Menneke Mans zijn drie beruchte stropers.

Op kerstavond willen ze op strooptocht gaan.

Om geen argwaan te wekken besluiten ze erop uit te trekken verkleed als de drie koningen, zogezegd om de ster te volgen.

De baron is echter waakzaam. Hij heeft de champetter erop uitgestuurd om een oogje in 't zeil te houden. De champetter is in feite het knechtje van de baron, onderdanig en kruiperig voor het gezag, bazig en uitermate streng voor zijn medemensen.

Wanneer de drie koningen terug thuis komen zit de champetter hen op te wachten. Hij denkt hen op heterdaad betrapt te hebben omdat Lowie iets verbergt onder zijn mantel. Het blijkt echter een kindeke te zijn dat de stropers gevonden hebben.

Rondom het kindeke sluiten champetter en stropers vrede.

VOORSPEL

(kan eventueel weggelaten worden)

(Terwijl het doek opengaat weerklinkt zachte kerstmuziek. Het podium is verduisterd. De herders komen binnen - zo mogelijk met één of enkele kleine schaapjes - en begeven zich tot bij de kerstbomen. Daar vertellen ze over het kerstgebeuren.)

HANNA: Zeg David, 't is vanavond zo donker.

DAVID: Ja Hanna, aan de hemel is geen ster te zien. Het belooft een pikdonkere nacht te worden.

HANNA: David, ik weet niet wat mij overkomt. Sinds het invallen van de duisternis voel ik mij zo angstig.

DAVID: Mij overkomt hetzelfde Hanna. En heb je het al gemerkt? De schapen zijn onrustig en drummen tegen elkander.

HANNA: Ja. en soms beginnen de honden te huilen. Er zullen toch zeker geen roofdieren in de buurt zijn?

DAVID: Maar neen Hanna, maak je maar niet ongerust. Ik denk dat onze zenuwen overspannen zijn. We beleven ook rare tijden.

HANNA: Ik hoorde dat in de stad Bethlehem veel vreemdelingen toekomen. Al de herbergen zijn overvol. Sommige mensen moeten zoeken naar een plaatsje om te overnachten.

DAVID: De koning heeft bevolen dat iedereen zich moet laten inschrijven in de plaats waar hij vandaan komt. Daarom moeten al die mensen op reis.

HANNA: De beste plaatsen zullen natuurlijk voor het rijk volk zijn. De arme mensen zullen moeilijk onderdak vinden. Stil David, luister eens..... Ik meende iets te horen. *(even stilte)*

DAVID: Ik hoor niets Hanna. Je zult je zeker vergist hebben.

HANNA: En toch ben ik er niet gerust in. Ik heb een voorgevoel dat er vannacht wondere dingen gaan gebeuren.

DAVID: Wat zou er kunnen gebeuren? Kom, laat ons terugkeren naar onze kudden en vuren aanleggen.

HANNA: Ja, dan kunnen we ons verwarmen en durven de roofdieren niet naderbij komen.

(Er speelt opnieuw zachte kerstmuziek terwijl de herders weggaan. De spot wordt gedoofd en het podium wordt langzaam verlicht.)

EERSTE BEDRIJF

Eerste tafereel: Lowie – Melanie - Susse

LOWIE: *(doet de ster draaien)* Kijk eens Melanie, ze draait. Echt ze draait.

MELANIE: Dat ze draait, dat zie ik. Maar dat ge op kerstavond wilt rondtrekken, verkleed als de drie koningen, dat zie ik niet.

LOWIE: Maar dat is toch simpel, Melanieke, dat is toch simpel. Hoe kwamen de drie koningen in Bethlehem terecht? Ze volgden toch een ster.

En wanneer begon die ster te schitteren? Toen het kindeke Jezus geboren werd.

Dan is het toch normaal dat de drie koningen in de kerstnacht op straat zijn. Hoe kunnen ze anders die ster zien?

MELANIE: Jaja, het uitleggen, dat kunt ge goed genoeg. Maar toch is er iets wat mij niet aanstaat, Lowie. Want één ding wil ik je zeggen hè.

Op kerstavond wordt er niet gestroopt. Goed verstaan hè.

LOWIE: Gestroopt? Gestroopt? Maar Melanieke toch. Hebt ge al ooit een koning weten stropen? Die mannen hebben dat niet nodig zulle. Die vliegen de gebraden fazantekes zo recht in hunne mond zie. En daarbij, Susse Verdonck gaat ook mee. En 't Menneke Mans wordt onze zwarte koning. En die mannen kent ge toch goed genoeg hè Melanie.

MELANIE: Natuurlijk ken ik die mannen goed genoeg. Allebei stropers, juist gelijk gij.

En 't is daarom dat ik dat spel niet betrouw.

LOWIE: Wees maar gerust Melanie, er gebeurt helemaal niks. En Marieke van 't Menneke komt ook mee. Dan zijt ge niet alleen als we weg zijn.

MELANIE: Ik zou veel liever hebben dat ge helemaal niet wegging. Op kerstavond hoort het mansvolk thuis te zijn. Maar eens dat gij iets in uwe zotte kop hebt is het er met geen geld van de wereld nog uit te krijgen.

LOWIE: We zullen niet lang wegblijven Melanieke. En als we terug zijn kunnen we allen samen gezellig Kerstmis vieren. Luister eens. Ik hoor precies iemand komen.

(Susse Verdonck komt binnen.)

LOWIE: Ha, daar hebt ge de Susse zie. Een goeie avond jong. Kom binnen.

SUSSE: Een goeie avond Lowie. Goeie avond Melanie.

(Susse gaat even zijn handen warmen aan de kachel en zet zich dan bij Lowie aan tafel.)

MELANIE: Goeie avond Susse. 't Is buiten zeker koud?

SUSSE: Koud Melanie! Zwijg stil mens. 't Vriest vannacht dat het kraakt.

LOWIE: Dan zal er wel geen volk op straat zijn zeker?

SUSSE: Ik ben toch niemand tegengekomen.

LOWIE: Dat zal wel niet. Met zo'n vriesweer blijven de mensen liever binnen. Zelfs de champetter zal niet durven buitenkomen.

SUSSE: De champetter? Die zit zeker op het kasteel.

Hij zal daar wel in de keuken rondhangen. Om te proeven en potten te likken.

LOWIE: Ja, als die zijne buik maar kan volspelen. Daarvoor durft hij gerust een arme mens de bak indraaien.

SUSSE: Dat heeft hij mij éne keer gelapt, de vuile loebas.

LOWIE: Ja Susse? En wat had ge toen uitgestoken?

SUSSE: Uitgestoken? Ikke? Helemaal niks Lowie. Ik was gewoon een konijntje aan 't losmaken dat per ongeluk in een strop gesukkeld was.

En dan was 't nog niet eens een strop die ik zelf gezet had.

LOWIE: En wat meende ge met dat konijntje te doen? Toch niet laten lopen zeker?

SUSSE: Laten lopen? Dat zeker niet. Ik ben nog niet op mijne kop gevallen zulle.

Maar dat ik daarvoor een ganse maand in de bak gezeten heb en dat door de schuld van die champetter, dat ben ik nog niet vergeten. Als ik die ooit te pakken krijg, alleen en op een eenzaam plekje, dan zal ik hem de rekening presenteren.

Dat zweer ik u zowaar ik Susse Verdonck heet.

MELANIE: Foei Susse, is dat nu praat om op kerstavond te vertellen. En dan moet ik geloven dat ge Driekoningen gaat spelen om de ster te volgen.

LOWIE: Maar dat is echt waar Melanie. Deze avond willen we alleen maar Driekoningen spelen. Drie koningen die een ster volgen om een kindeke te zoeken.

MELANIE: Lowie Wamlbeke, ge houdt beter uw eigen voor de zot. En maak die prietpraat aan een ander wijs maar niet aan mij.

LOWIE: Maar is dat nu niet wreed zeg. Ons Melanie, die mij niet wil geloven.

En gij Susse, gij zijt nog niet verkleed jong. Ge zijt vanavond een koning zulle.

SUSSE: Dat weet ik Lowie, dat weet ik. Ik heb alles meegebracht.

Kijk eens hier zie, mijne mantel.*(toont zijn mantel)*

LOWIE: Ik heb een mantel en kronen gekregen van de nonnekes. Dat zijn er van in de processie. Zo rap als 't Menneke hier is kunnen we eraan beginnen.

Tweede tafereel: Lowie – Melanie –Susse – 't Menneke – Marieke.

(Er wordt geklopt en Marieke komt binnen, gevolgd door 't Menneke.)

MARIEKE: Een goeie avond allemaal te samen.

LOWIE, MELANIE, SUSSE: Goeie avond.

(Marieke zet zich in de andere zetel aan de stoof. 't Menneke zet zich bij aan tafel.)

MELANIE: Goed dat ge meegekomen zijt Marieke. Zo helemaal alleen op dat hoeveke is ook niks gedaan voor een jong meiske.

MARIEKE: Ja maar Melanie, ik ben niet bang zulle.

MELANIE: Ge weet toch maar nooit kind. En nu dat mansvolk met dat zot gedacht rondloopt om Driekoningen te spelen, ben ik toch ook content dat ik niet alleen zit.

LOWIE: Zeg Menneke, ge zijt zo stil vanavond. Scheelt er iets?

MARIEKE: Zo is hij altijd Lowie, daags voor Kerstmis. Zo is hij geworden sinds hij niet meer naar de mis gaat.

MELANIE: Gaat gij nog altijd niet terug naar de mis Menneke? Allee zeg, wat moet ik nu horen.

SUSSE: Ja Menneke, waarom gaat gij eigenlijk niet naar de mis?

MENNEKE: Weet gij dat dan niet? Dat van mijn ruzie met de pastoor?

LOWIE: Maar Menneke toch, is dat nog altijd voor die affaire met die haas? Maar dat is toch al jaren geleden.

MENNEKE: Ja, tien jaar is dat geleden, tien jaar. Maar ik weet het nog zo goed alsof het pas gisteren gebeurd is.

SUSSE: Maar wat is er toen precies gebeurd Menneke? Ik heb daar wel eens iets over gehoord maar het fijne weet ik er niet van.

MENNEKE: Wel, 't is tien jaar geleden, van de derde december precies tien jaar. En de pastoor was toen pas nieuw op het dorp. En tegen Kerstmis dacht ik dat het tijd werd om eens gaan kennis te maken. Dat past toch zo. Of niet soms?

LOWIE: Jaja Menneke, dat was heel schoon van u.

MENNEKE: Maar ik kon daar toch niet met lege handen aankomen. Dus wat doe ik.
(*'t Menneke staat recht en kleurt zijn verhaal met de bijpassende gebaren.*)

De nacht ervoor trek ik met mijn geweer en mijne lichtbak het bos in. Ik lig daar zo een kwartiertje te wachten. En opeens zit er daar een formidabele haas in het licht van mijne bak. Die haas is door god gezonden, dacht ik. Die moet bij de pastoor in de pot terecht te komen. Ik leg aan... vlam...den haas vliegt een halve meter omhoog en ploft dan morsdood neer. (*even stilte*)

En 's anderendaags ben ik met mijnen haas naar de pastoor getrokken. De meid kwam opendoen en ik mocht in de wachtkamer. En daar stond ik, met mijn klak in mijn éne hand en met mijnen haas in mijn andere hand, maar achter mijne rug. Want het moest een verrassing zijn.

En toen kwam de pastoor binnen. "Wie zijt gij" vroeg hij met strenge afgemeten woorden. En wat komt gij hier doen?"

"Ha mijnheer pastoor" zei ik, " ik ben Emanuel Mans. Maar de mensen zeggen allemaal Menneke Mans tegen mij. En ik ben gekomen om kennis te maken. En ik heb iets meegebracht voor u. Hier zie, speciaal voor u afgevlamd."

En ik laat de pastoor mijnen haas zien.

En daarna werd de pastoor lijkkleek. En daarna werd hij vuurrood.

En zijn ogen schoten vuur. En hij zei: " Emanuel Mans, wat hebt gij daar vast?"

Dat is toch genen haas zeker?"

Ik verschoot nog al eens geen klein beetje. En ik zeg: "Mijnheer pastoor ziet toch wel dat dat geen kieken is".

"En waar hebt gij die haas geschoten" vroeg de pastoor. "In de bossen van de baron zeker?"

Ik zei: " Ha ja hè mijnheer pastoor, want alle bossen zijn van de baron. Daar kan ik toch niks aan doen."

Toen zei de pastoor en zijn stem klonk heel dreigend: "Emanuel Mans, gij zijt een stroper, gij zijt een dief. Ik gebied u om die haas onmiddellijk terug te brengen naar de baron."

"Wablieft" zei ik, "die haas terugbrengen naar de baron? En mij in de bak laten draaien zeker? Maar mijnheer pastoor, ik heb die haas voor u meegebracht.

Pak hem toch aan asjeblijft, ge moet niet bang zijn. Niemand zal het ooit te weten komen".

"Ik heb uwen haas niet nodig" zei de pastoor. "Ik kan van de baron hazen krijgen zo veel ik maar wil. En die zijn niet gestolen. En ik wil met stropers niks te maken hebben."

En dat was te veel voor mij. "Als gij met mij niks wilt te maken hebben" zei ik, "dan wil ik met u ook niks te maken hebben. En ik zet dedju gene voet meer in uw kerk." En dat heb ik gedaan ook, al tien jaar lang.

LOWIE: Ja Menneke, dat is een heel verhaal. En ik kan uw ontgoocheling goed begrijpen. Maar dat de pastoor, toen hij pas nieuw was op 't dorp, geen gestroopte haas durfde aannemen, dat moet ge toch kunnen begrijpen. En daarbij, de pastoor is ook maar een mens.

- MENNEKE: En ik dan? Ben ik dan gene mens? Omdat we van tijd tot tijd een haas neerleggen om ook eens wat vlees op tafel te krijgen zijn we stropers. En willen ze met ons niks te maken hebben.
- SUSSE: En daarvoor zijt ge al tien jaar niet meer naar de mis geweest?
- MENNEKE: Ja, 't is al tien jaar geleden dat ik nog in de kerk ben geweest. Al tien jaar ben ik niet meer naar het kerstkindeke gaan kijken.
- MELANIE: Maar Menneke, ge zou toch terug naar de mis moeten gaan. Ik ben er zeker van dat ge u dan veel gelukkiger zult voelen.
- MENEKE: Ja, da's waar Melanie, dat is waar. Ik ben in die tien jaar niet meer echt gelukkig geweest. Maar 't is verdorie niet gemakkelijk. Wegblijven met een kwaai kop, dat gaat vanzelf. Maar die eerste stap terugzetten, da's wat anders.
- LOWIE: Zeg Menneke, ik heb gehoord dat die pastoor eigenlijk nog zo een kwaai niet is. Toen Trees van Dorus gestorven is en Dorus met acht arme dutskes bleef zitten, heeft de pastoor ze niet in de steek gelaten. Dat heeft Dorus me zelf verteld. Zonder de pastoor, zei hij, waren we verrekt van den honger.
- SUSSE: En die vijf wezen van de bezembinder stopt hij ook geregeld een paar centen in hun pollen.
- MELANIE: Weet ge wat ge doet Marieke? Gaat gij en 't Menneke morgen met ons mee naar de mis. Dan kan hij eens te biechten gaan. En dan is alles vergeten.
- MARIEKE: Dat doet hij toch niet Melanie. Daar ken ik hem te goed voor.
- MENNEKE: Nee verdomme, dat doe ik zeker niet. Ik ga niet terug naar die pastoor. De pastoor moet nu maar naar mij komen. Ja, dat moest hij eens doen, met mij op strooptocht gaan. Als ge in een pikdonkere nacht aan de rand van een open plek onder de struiken ligt te loeren naar de lichtbak die ge hebt uitgezet, dan kan het zo stil zijn in het bos dat ge uw eigen hart hoort kloppen. En iedere zenuw staat dan gespannen. Want terwijl ge ligt te loeren om een stukje wild te schieten zijt ge zelf doodsbang om betrapt te worden. Want als ze u betrappen riskeert ge een kogel in uw lijf. Want voor dat rijk volk en hun knechten telt een stroper nog minder dan een konijn. Dat moest de pastoor eens aan den lijve ondervinden. En als ik dan mijn hart eens zou kunnen uitstorten, dan zou hij me wel begrijpen.
- SUSSE: Ja maar Menneke, dat de pastoor mee gaat stropen, dat kunt ge van die mens toch niet verwachten.
- MENEKE: Dat weet ik Susse, dat weet ik. En daarom zal ik ook dit jaar het kerstkindeke weer niet zien.
- LOWIE: Zeg mannen, het wordt al laat zulle. We moeten ons verkleden. De drie koningen gaan zo dadelijk op stap. Hebt gij ook alles meegebracht Menneke?
- MENNEKE: Ja zeker Lowie, maar de lichtbak...
- LOWIE: Licht hebben we niet nodig jong. We vinden onze weg zo wel. Melanieke help mij eens even om mijne mantel aan te trekken.

(Melanie heeft intussen een mantel en de kronen gehaald in de plaats ernaast. De mannen trekken een mantel aan – eventueel een afgedankte deken- en zetten een kroon op. De vrouwen helpen mee.)

- LOWIE: En nu moet onze zwarte koning nog wat bijgewerkt worden. Een veegje hier en nog een veegje daar, voilà zie. Wel vrouwkes, wat vindt ge van ons?
- MARIEKE: Ge zijt ferm koningen, alle drie. Maar pas toch maar op dat het kindeke Jezus gene schrik pakt als het u zo ziet.

LOWIE: Begint gij en ons Melanie de kerstboom maar te versieren. Dan gaat de tijd wat rapper voorbij. En vergeet de deur niet te sluiten.
Komaan mannen, we zijn ermee weg, achter onze ster aan.

*(Terwijl ze het driekoningenlied zingen – Er waren drie koningen met éne ster-
verlaten de drie koningen het podium, zo mogelijk door de zaal. Lowie doet zijn ster
draaien.)*

Derde tafereel: Melanie – Marieke – de champetter

*(Wanneer de mannen weg zijn beginnen Melanie en Marieke de kerstboom te
versieren.)*

MELANIE: 't Zijn toch nog al mannen hè Marieke. Op kerstavond rondtrekken als de drie koningen.

MARIEKE: Ja Melanie, die zijn zeker wat van plan. Drie stropers op het driekoningenpad, da's niet alleen om de ster te zien.

MELANIE: Ge gelooft toch zeker niet dat ze gaan stropen?

MARIEKE: Geloven Melanie? Zeker van ja. En daarbij, dat is toch geen kwaad zeker. God heeft al die hazen en konijnen niet geschapen alleen voor de buiken van 't rijk volk zulle.

MELANIE: Dat weet ik ook wel, Marieke. Maar stropen op kerstavond, dat mag toch niet. Dan moet er juist vrede zijn.

MARIEKE: Maar dan is het ook juist veilig. De baron zal toch zo onmenselijk niet zijn om de champetter op kerstavond op stropersjacht te sturen.

MELANIE: Daarin hebt ge misschien wel gelijk. Alhoewel die baron tot alles in staat is zulle.

(Er wordt op de deur geklopt. De vrouwen bekijken elkaar.)

MELANIE: Zo laat nog volk aan de deur. Wie zou dat kunnen zijn?

MARIEKE: Ik zou het niet weten.

(Er wordt nogmaals geklopt.)

MELANIE: Wat doen we? Binnenlaten?

MARIEKE: Vraag eerst wie het is. We kunnen niet voorzichtig genoeg zijn.

(Er wordt nogmaals geklopt.)

MELANIE: Wie is het?

CHAMPETTER: Ikke verdomme.

MARIEKE: Ikke verdomme, die ken ik niet.

CHAMPETTER: Dedju? Ge kent me wel. Ik ben de champetter.

MARIEKE: De champetter verdorie. Doe maar open Melanie.

(Melanie opent de deur. De champetter komt binnen.)

CHAMPETTER: Goeie avond Melanie. Ha daar zie, Marieke is er ook.

MELANIE – MARIEKE: Goeie avond champetter.

(De champetter gaat zich warmen aan de stoof. Melanie en Marieke kijken vragend naar elkaar.)

CHAMPETTER: Zeg eens, ge liet mij zo lang wachten. 't Is buiten koud zulle.

MELANIE: We konden niet weten dat gij dat waart, hè champetter. Wil ik u rap een borrel ingieten? Daar krijgt ge 't warm van.

(Melanie gaat om de fles en een borrelglas)

CHAMPETTER: Dat is een goed gedacht Melanie. *(als Melanie de druppel wil inschenken)*
Maar wacht eens, dat mag niet zulle.

MELANIE: Hoe zo, dat mag niet zulle?

CHAMPETTER: Ha neen hè Melanie, ik ben van dienst hè meiske. En dan mag ik gene druppel aannemen. Meer nog, gij zou mij zelfs geen druppel mogen presenteren. Dat is omkoperij van het wettelijk gezag.

MELANIE: Dat wist ik niet zulle champetter. Maar als dat zo erg is, terugzetten dan maar... zeker

(Melanie maakt aanstalten om de fles weg te zetten)

CHAMPETTER: Ja maar, wacht eens een beetje. Niet zo rap hè Melanie.

(Melanie komt terug met de fles en blijft afwachtend staan. Er valt een korte stilte tijdens dewelke de champetter zich de lippen likt.)

CHAMPETTER: Allee dan... omdat ge zo blijft aandringen. En om u een plezier te doen... éne dan.

(De champetter slaat de borrel in één keer achterover.)

MELANIE: Op één been kunt ge wel niet goed staan hè champetter?

CHAMPETTER: Ge zegt daar zo al iets Melanie.

Op twee benen voel ik mij veel steviger.

(Melanie schenkt nog een borrel. De champetter kapt ook deze in één keer achterover.)

CHAMPETTER: Dat doet deugd Melanie. Vergeten en tegen niemand vertellen hè.

Gij ook niet hè Marieke. Want daar kunt ge last mee krijgen zulle.

MARIEKE: (*smalend*) Zeg eens champetter, hoe was het op het kasteel? Wordt daar ook Kerstmis gevierd?

CHAMPETTER: Dat zou ik geloven, Marieke. Dat zou ik geloven. De grote zaal is helemaal verlicht en in alle haarden brandt het vuur. Sedert acht uur vanavond rijden de koetsen af en aan met allemaal chic volk daarin.

Veel chiquer als gij en ik zulle. En ik ben ook eens even in de keuken binnengewipt. Als de baron het niet zag hè. Want normaal mag ik daar niet komen.

Mensen, mensen, wat daar allemaal te zien was. Het water komt mij nog in de mond als ik eraan denk. Ganse potten en pannen vol met konijnenbillekes en gebraden fazanten. De baron moet deze dagen nogal wat afgevlamd hebben.

MARIEKE: Bah champetter, ze mogen het van mij allemaal hebben. Vreet- en drinkpartijen. En dat noemen ze dan Kerstmis vieren. Ik moet het allemaal niet weten jong.

CHAMPETTER: Ja maar Marieke, voor het rijk volk ligt dat helemaal anders dan voor ons zulle. Dat moogt ge niet vergeten.

MARIEKE: Maar intussen stuurt de baron u toch maar de koude nacht in. En dat met Kerstmis.

CHAMPETTER: Maar dat is de schuld van de baron niet, zulle Marieke. Dat is de schuld van die stropers en van dat gemeen volk dat voortdurend achter de hazen en konijnen van de baron aanzit.

MARIEKE: En waarom zijn al die hazen en konijnen alleen van de baron Champetter? Waarom mag een arme mens ook geen stukje wild op tafel krijgen?

CHAMPETTER: Maar dat is toch simpel, Marieke.

(De champetter keert zich naar de zaal en schudt niet begrijpend het hoofd. Dan gaat hij terug tot bij Marieke.)

CHAMPETTER: Dat is toch zo simpel als 't maar kan zijn, kind. Al dat wild is alleen van de baron omdat... wel omdat.... omdat de baron.... omdat de baron... de baron is. Zo simpel is dat zie. Maar zeg eens, ik heb Lowie en 't Menneke hier nog niet gezien. Malanie.... Marieke... waar zit dat mansvolk hier.

MELANIE: Die zijn erop uitgetrokken als de drie koningen champetter. Samen met Susse Verdonck. Ja, ziet ge, 't is kerstavond. En met die ster en zo... Ze wilden vanavond absoluut de drie koningen zijn.

CHAMPETTER: Wat moet ik nu allemaal horen. *(De champetter keert zich naar de zaal.)* De drie grootste stropers van uren in den omtrek spelen drie koningen. En dat moet de champetter dan maar geloven zeker.

MARIEKE: Of ge 't gelooft of niet, toch is het zo champetter.

CHAMPETTER: De baron had dus toch gelijk dat hij mij erop uitstuurde. Melanie, Marieke, ik verwittig u alle twee. Als ik ze betrap.... als ik ze betrap.... dan vliegen ze zonder pardon de boek op. Wet is wet. En plicht is plicht.

MARIEKE: En de baron is de baron, dat liedje kennen we al.

CHAMPETTER: Marieke, opgepast zulle. Geen beledigingen aan een dienaar van de wet. Dat zou u geld kunnen kosten. *(De champetter salueert)* Nog een goeie avond. *(Hij gaat naar buiten maar keert terug en roept)* En deze keer zal ik ze hebben verdomme.

(De champetter vertrekt, zo mogelijk ook door de zaal.)

MELANIE: Marieke, als daar maar geen ongelukken van komen. Zo kwaad heb ik de champetter nog nooit gezien.

MARIEKE: Ge moet zo rap niet bang zijn Melanie. Ons mannen zijn slim genoeg om zich niet te laten pakken. Dat de champetter zelf maar goed oppast voor Susse Verdonck. Die heeft met hem nog een eike te pellen. Dat heeft hij me zelf verteld.

MELANIE: God Marieke, al dat geweld tussen die mannen. Dat gaat vroeg of laat eens slecht aflopen. Ik durf er niet aan denken dat er op kerstavond iets zou kunnen gebeuren.

(Ondertussen hebben Melanie en Marieke zich terug aan de Leuvense stoof gezet.)

MELANIE: Marieke, ik zal maar gerust zijn als ze veilig terug thuis zijn.

(Het licht dooft langzaam uit. We horen zachte kerstmuziek.)

TUSSENSPEL

(kan eventueel weggelaten worden)

(In het licht van de spot komen de herders terug naar binnen en gaan tot bij de kerstbomen. Zij vertellen het vervolg van het kerstverhaal.)

HANNA: David, ons voorgevoel heeft ons niet bedrogen. Een wonderlijk gebeuren is ons overkomen.

DAVID: Ja, midden in de nacht werd het opeens helder licht. Net of de zon scheen.

HANNA: En naast ons vuur stond een engel. Hij straalde zoveel licht uit dat we de gloed van het vuur niet meer konden zien.

DAVID: Wat was ik bang Hanna. Ik vreesde dat de engel ons kwam straffen.

HANNA: Maar neen, hij stelde ons dadelijk gerust. Vrees niet, zei hij, ik breng u een blijde boodschap. Een blijde boodschap voor iedereen.

DAVID: De engel zei dat Christus de Heer geboren was in Bethlehem. Ge zult een kindeke vinden, zei hij, gewikkeld in doeken en liggend in een kribbe. Dat kindeke is Jezus, die voor ons geboren werd.

HANNA: En dan was de lucht vol met engelen. Zij daalden neer en zongen: "Ere aan god in den hoge en vrede op aarde aan alle mensen van goede wil."
(Indien gezongen: "Gloria in excelsis Deo. ")

DAVID: Kom Hanna, laat ons dadelijk naar Bethlehem gaan. Dit kindeke moeten we vinden en aanbidden.

HANNA: Ja, en onderweg vertellen we aan iedereen de blijde boodschap.

(De herders verlaten het toneel bij zachte kerstmuziek. De spot dooft uit. Het podium wordt langzaam weer verlicht.)

TWEEDE BEDRIJF

Vierde tafereel: Allen

MELANIE: Marieke, nu begint het toch laat te worden. De mannen blijven zo lang weg.
MARIEKE: Ge moet niet ongerust zijn Melanie. Voor middernacht zijn ze zeker terug.

(Er wordt geklopt. Melanie doet open. De champetter komt buiten adem naar binnen.)

CHAMPETTER: Melanie, Marieke, ze komen eraan. Ik heb ze bezig gezien zulle.
(De champetter haalt een boekje uit zijn zak.)

Haha, nu gaan ze de boek op zie: Lowie... Susse... Menneke. Misschien vliegen ze wel de bak in.

(De champetter wandelt fier op en af en zet een hoge borst).

De baron zal fier zijn over zijne champetter.

MELANIE: Maar champetter toch. Dat kunt ge toch niet maken.

CHAMPETTER: Daarvoor wordt ik betaald Melanie. En straks heel zeker beloond met een malse konijnenbil en een flink stuk fazant. Het water komt mij nu al in de mond.

(De drie koningen komen binnen. Lowie heeft iets verborgen onder zijn mantel.)

LOWIE: Melanie, Melanie, zie eens wat we nu bij hebben.

(Hij krijgt de champetter in het oog en is enigszins uit zijn lood geslagen.)

Ha daar zie, de champetter.

CHAMPETTER: *(smalend)*

Ha daar zie, de drie koningen. En wat hebben ze bij, de drie koningen? Toch 't Kindeke Jezus niet zeker?

LOWIE: Neen champetter, 't Kindeke Jezus is het niet. Maar 't is in ieder geval wel een kindeke. Hier zie Melanie, pak het eens aan.

CHAMPETTER: Een kindeke, een kindeke, zo een kindeke zeker.

(De champetter steekt twee vingers van iedere hand boven het hoofd om te duiden op een haas of konijn.)

In naam der wet, laat mij dat kindeke maar eens rap zien.

(Melanie toont het kindeke. De champetter verschiet niet weinig.)

Dedju zeg, 't is waar. 't Is een kindeke, een echt kindeke. Nu hebben ze een kindeke gestolen, de bandieten. Da's nog erger dan stropen. Dat wordt kidnapping gedomme. Waar is mijnen boek, mijnen boek.

LOWIE: Niks gestolen en niks gekidnapt champetter. Maar gevonden, eerlijk gevonden. Nietwaar Menneke?

MENNEKE: Ja zeker Lowie, ja zeker jong.

LOWIE: En vraag het ook maar aan de Susse daar.

SUSSE: Ja champetter, 't is zoals Lowie zegt. 't Is een vondelingske.

CHAMPETTER: Nu moet ge eens goed luisteren hè mensen. Vondelingske of geen vondelingske, deze zaak is veel te ernstig om door de vingers te zien. Ik moet hiervan een proces verbaal opmaken.

(De champetter neemt zijn boek en schrijft)

Dus Susse Verdonck, gij beweert dat dit kindeke een vondelingske is.

SUSSE: Ja champetter, dat beweer ik. 't Is een vondelingske.

CHAMPETTER: *(onverstoorbaar)*

En gij, Lowie Wambeke, gij beweert dat gij dat vondelingske gevonden hebt.

LOWIE: *(met een gebaar van 'Hoe is het mogelijk')*

Natuurlijk champetter, anders zou het toch geen vondelingske zijn.

CHAMPETTER: Pas op Lowie, pas op jong. Zijt ge daar zo zeker van?

LOWIE: Ja champetter, daar ben ik absoluut zeker van.

CHAMPETTER: Jaaaaa? Is 't echt? Staat dat zo in de wet?

LOWIE: In de wet? Welke wet? Wat voor wet? Zeg champetter, daar weet ik niks van zulle.

CHAMPETTER: Ziet ge 't wel zie. Ziet ge 't wel. Ge begint al te twijfelen hè Lowie.

De baron zegt altijd tegen mij: Champetter zegt hij dan, een zaak is maar absoluut zeker als ze wit op zwart... ik bedoel zwart op wit in de wet staat.

Al de rest is gelul en geleuter. En daar moet ge wreed goed voor oppassen.

LOWIE: Champetter, uwe baron en uwe wet kunnen mij gestolen worden.

Een vondelingske is een kindeke dat gevonden is. Basta amen en uit.

CHAMPETTER: Goed Lowie, stel nu nog dat gij dat vondelingske gevonden hebt.

Dan volgt er nu een heel belangrijke vraag:

Waar... hebben de drie koningen... dat vondelingske ... gevonden?

LOWIE: Wel... buiten... waar anders?

CHAMPETTER: Buiten... hoor ik dat goed? Buiten... waar anders?

LOWIE: Ha ja champetter, gij hoort dat heel goed.

CHAMPETTER: (*brult*)

Het zou er nog aan mankeren verdomme!

Dat gij dat arm wichteke uit zijn warm beddeke had weggenomen. Maar de vraag is...: Waar ergens ... buiten... hebben de drie koningen dat kindeke gevonden?

LOWIE: Zeg champetter, 't is buiten donker zulle.

Dat gelooft ge toch wel zonder dat het in de wet staat zeker. Wel, door die duisternis weet ik niet precies waar dat arm schaapke lag.

MENNEKE: (*terwijl Lowie met beide handen naar zijn hoofd grijpt*)

Weet gij dat niet Lowie? Dat was toch vooraan in de beukendreef naar 't kasteel.

CHAMPETTER: Ahaaa! Wat hoor ik nu allemaal. In de beukendreef. Op 't goed van de baron. En wat deden de drie koningen op 't goed van de baron? De ster stond toch niet boven het kasteel zeker?

En daarbij, wacht eens een beetje. Als gij dat vondelingske gevonden hebt op 't goed van de baron, dan is dat van de baron. Alles wat ge vindt op iemands anders goed, hoort toe aan de eigenaar van dat goed. Dat staat zo in de wet verdomme.

LOWIE: En op die manier is alles van de baron zeker. Want een arme mens heeft geen goed.

Al het goed is van de baron.

CHAMPETTER: Tut tut tut Lowie, daar kan de baron niks aan doen.

Volgens de wet is dat kindeke van de baron.

LOWIE: (*neemt een dreigende houding aan*)

Nee champetter, dat kindeke is van ons.

SUSSE: (*is met gebalde vuisten naderbij gekomen*)

En dat kindeke blijft van ons.

LOWIE: Dat gaat niet naar de baron.

SUSSE: Om het te laten verstoten zeker.

LOWIE: Of in een weeshuis te stoppen zeker.

CHAMPETTER: (*trekt zich angstig een weinig terug en steekt zijn boek weg*)

Ja maar mannen, een beetje kalm hè. Een beetje respect voor 't gezag, dat zou u geen kwaad doen zulle.

MELANIE: Zoudt ge niet beter ophouden met hier staan ruzie te maken.

En beginnen met voor dat kindeke te zorgen. Dat arm dutske zal het zeker koud hebben.

LOWIE: Ge hebt gelijk Melanie. Geef het kindeke maar aan Marieke.

Dan zoeken wij iets om het in te leggen.

MELANIE: Maar waar moeten we het inleggen? We hebben niet eens een beddeke in huis.

LOWIE: Misschien... in de zaaikorf?

SUSSE: Doe dat Lowie. En leg er wat hooi in. Dan ligt het zacht en warm.

(Lowie en Melanie gaan naar buiten. Ondertussen houdt Marieke het kindeke op de arm. De champetter komt terug naar het kindeke kijken. Hij liefkoost het en streelt met de vinger over de wang van het kind. Ondertussen paait hij het kind met liefkozend gesus.)

CHAMPETTER: 't Is een schoon kindeke hè Marieke.

MARIEKE: Ja champetter, 't is een heel schoon kindeke.

CHAMPETTER: Wie legt er nu zo iets langs de straat. Ze moesten die mensen in de bak steken.

MARIEKE: Gewoonlijk zijn het heel arme mensen die zo iets doen champetter.

En die doen dat omdat ze geen andere uitweg meer zien.

CHAMPETTER: Denkt ge dat Marieke? Zouden er zo'n arme mensen bestaan?

MARIEKE: Ja zeker champetter; zo'n arme mensen bestaan er. En gij moogt gij die mensen niet zo rap veroordelen. 't Is allemaal rap gezegd als ge zelf niets te kort hebt. Maar niet iedereen heeft het geluk om de brokjes mee te pikken die bij de baron van tafel vallen. (*even stilte*)

En niet iedereen is bereid om andere mensen op te jagen om maar goed te staan bij de baron.

CHAMPETTER: Ja maar Marieke, ik kan er toch ook niks aan doen dat de baron mij gekozen heeft. En daarbij, een beetje gezag moet er toch wel zijn.

MARIEKE: Een beetje gezag moet er zeker zijn, champetter.

Maar als dat rijk volk een beetje van zijn overvloed zou delen met de arme mensen, en als de knechten van dat rijk volk moesten kunnen verdragen dat de zon ook voor iemand anders schijnt, dan zou er heel wat minder miserie op de wereld zijn. En dan zouden er geen mensen zijn die hun kinderen langs de straat moeten leggen.

CHAMPETTER: Zo ver heb ik daar nog nooit over nagedacht Marieke.

Maar dat zo een lief kindeke langs de straat wordt achtergelaten, dat zou toch niet mogen gebeuren.

Het had gemakkelijk kunnen doodvriezen. Dedju, dedju.

(Melanie komt binnen met een zaaikorf en zet hem midden op de tafel. Lowie heeft wat hooi bij. Het kindeke wordt in de zaaikorf gelegd op het hooi en zorgvuldig toegedekt. Iedereen staat rond de tafel.)

LOWIE: We zullen voor ons zoneke eens een warm beddeke klaarmaken.

MELANIE: Hoe weet gij dat het een zoneke is?

LOWIE: Da's toch van eigens zeker.

Op kerstavond worden er toch alleen maar jongskes geboren.

Zie toch eens wat een schoon gezichteke.

CHAMPETTER: Mag ik ook eens van kortbij kijken Lowie?

LOWIE: Ja, 't is goed. Maar doe het niet verschieten hè gij.

(De champetter kijkt van dichtbij. Lowie kijkt mee aan de andere kant. Marieke staat achter de zaaikorf.)

CHAMPETTER: 't Is een formidabel schoon kindeke, hè Lowie. Maar 't ziet er toch zo arm uit. (*De champetter liefkoost het kind.*)

Zie eens Lowie, het lacht. Ik geloof dat het op mij lacht zulle.

LOWIE: Maar neen jong, dat denkt ge toch maar.

't Is op mij dat het lacht.

MARIEKE: Ik geloof dat het op ons allemaal lacht, mannen.

CHAMPETTER: Denkt gij dat, Marieke

MARIEKE: Ja zeker, champetter, dat kindeke lacht op alle mensen die het een warm hart toedragen.

LOWIE: Zeg Melanieke, nu moeten we voor dat kindeke nog een naam zoeken.

Hoe gaan we dat boeleke heten?

MELANIE: Voor mij blijft dat gelijk Lowie.

Als het maar een schone naam is. Ene die ik heel graag hoor.

LOWIE: Ik vind ... Lowie wel een schone naam.

En die hoort ge toch heel graag hè Melanie. Klein Lowieke.

MELANIE: Jaja, kleine Lowie en grote Lowie zeker.

Nee nee, met éne Lowie heb ik al meer dan genoeg.

SUSSE: En Susse dan? Dat is toch ook een schone naam.

LOWIE: Susse? Susse? Gij zijt niet goed wijs zeker. Allee jong, Susse, da's toch gene naam.

SUSSE: Ja maar Lowie, Susse, dat is eigenlijk François, zulle. k vind dat niet zo mis.

LOWIE: François, dat klinkt veel te Frans jong.

Dat kind moet een schone Vlaamse naam krijgen. Zo iets in den aard van.... wel Lowie bijvoorbeeld.

SUSSE: Maar Lowie dat is ook halvelings Frans zulle.

CHAMPETTER: Daarin heeft de Susse gelijk Lowie. Lowie is halvelings Frans. Denk maar aan Lowie Kators. Alhoewel een schone franse naam niet lelijk is zulle.

Want Frans dat klinkt heel chic. Die van 't kasteel hebben allemaal een Franse naam. Die zouden nog gene Vlaamse naam willen.

LOWIE: Dat moeten die van 't kasteel dan maar weten. Ik blijf bij Lowie.

CHAMPETTER: Maar we zouden dat kindeke toch ook naar de baron kunnen noemen.

Als dat kindeke nu eens Olivier zou heten?

LOWIE: Olivier? Olivier? Wat is dat voor een naam.

En daarbij, de baron heet niet eens Olivier. Die heet Jean-Marie als ik het goed voor heb.

CHAMPETTER: Met zijn eerste naam heet hij Jean-Marie. Maar de eerste naam van de baron mogen we aan dat vondelingske niet geven.

Dat zou heel oneerbiedig zijn tegenover de baron. En de mensen zouden misschien op gedachten kunnen komen. En beginnen te roddelen.

Maar als we nu zijn tweede naam zouden nemen, Olivier.

Dat zal de baron zeker graag horen.

En moest hij er ooit achterkomen dat gij dat kindeke op zijn goed gevonden hebt, en dat ik, zijne champetter, dat wist maar dat heb verzwegen, dan zal hij misschien niet zo kwaad zijn op mij.

LOWIE: Ha zo, champetter, ge gaat het niet vertellen aan de baron.

Dan zult ge dat proces –verbaal toch moeten kapotscheuren.

CHAMPETTER: Ja Lowie, ik zou dat wel willen doen. Alhoewel ik daar niet gerust in ben.

Maar als ik het doe, dan doe ik het alleen voor dat kindeke.

LOWIE: Doe het jong. Doe het voor dat kindeke dat in de diepste armoede geboren is.

CHAMPETTER: En dat waarschijnlijk ook in armoede zal grootgebracht worden.

Want daarover is hier nog geen woord gezegd. Hoe gaat gij dat kindeke groot brengen? Dat kost veel geld zulle.

Da's niet goedkoop de dag van vandaag.

LOWIE: Dat weet ik champetter. En wij zijn hier allemaal maar arme mensen.

Maar als wij, de Susse, 't Menneke en ik af en toe eens een konijntje kunnen strikken... En dat in 't dorp stiekem gaan verkopen...

CHAMPETTER: Ja, doe dat jong. Dan heeft dat klein schaapke toch wat te eten.

MARIEKE: Ja maar champetter, en de baron dan?

CHAMPETTER: De baron? De baron? Die heeft toch eten genoeg zeker.

En daarbij, O.L.Heer heeft al die hazen en konijnen niet geschapen alleen voor 't rijk volk zulle. Dat arm kindeke moet ook eten als 't twaalf uur is.

LOWIE: Goed gesproken champetter. Maar als ik of 't Menneke of de Susse op strooptocht zijn....

CHAMPETTER: Dan kijk ik wel naar den andere kant Lowie.

En als ik u niet gezien heb, wel... dan heb ik u niet gezien.

LOWIE: Afsproken champetter?

CHAMPETTER: Afsproken Lowie, de hand erop;

(Boven het kindeke geven de champetter en Lowie elkaar de hand)

MELANIE: Wel wel wel. Als dit kindeke vrede brengt tussen stropers en champetter,

dan moet het wel een echt kerstkindeke zijn.

MENNEKE: *(komt uit de zetel waar hij zich wat afzijdig had neergezet)*

Ja, dat is het Melanie, dat is het kerstkindeke. Al tien jaar ben ik niet meer naar het kerstkindeke gaan kijken. En nu is het kerstkindeke naar mij gekomen.

Mensen, nu moest ge mij eens een groot plezier doen, zie. Ge moet dat kindeke naar mij noemen. Dan ga ik vanavond nog naar de nachtmis.

En dan zal ik alle zondagen terug naar de mis gaan.

Want dat kindeke is speciaal naar mij gekomen omdat ik zo lang weggebleven ben.

MELANIE: Ja maar Menneke...

MENNEKE: Nee Melanie, niet Menneke. Emanuel moet dat kindeke genoemd worden.

Emanuel, dat is mijne naam. Toe Melanie? Allee mannen?

LOWIE: Emanuel? Ik vind dat nog zo slecht niet. En 't is in ieder geval veel beter dan Olivier of François...

SUSSE: Of Lowie.

MELANIE: Afsproken Menneke, het kindeke zal Emanuel heten.

MARIEKE: Als het kindeke naar ons vader wordt genoemd dan wil ik het graag grootbrengen als zijn moeke.

MELANIE: Ha neen, hè Marieke, ons kindeke wordt hier bij ons groot gebracht.

MARIEKE: Maar is dat wel verstandig Melanie?

Dat is toch veel te gevaarlijk.

MELANIE: Bij u op dat eenzaam hoeveke temidden van de hei is het veel gevaarlijker.

MARIEKE: Wij wonen wel op een heel klein hoeveke, eenzaam en afgelegen temidden van de hei. Maar 't is wel ons eigen hoeveke hè Melanie.

De baron heeft daar niks te zoeken. Terwijl hier...

MELANIE: Wat hier?

MARIEKE: Gij pacht uw hoeve van de baron. De baron loopt hier geregeld binnen om de pacht te innen. En om nog 't één en 't ander mee te pikken.

Als die dat klein boekeke ziet, wat gaat ge dan vertellen.

MELANIE: Wel... dat onze Lowie en ik... dat wij een kind gekocht hebben.

MARIEKE: Na dertig jaar kinderloos zijn? En dat op uwe leeftijd? Dat gaat de baron direct geloven.

CHAMPETTER: Marieke heeft gelijk Melanie. Ik zou mij ook veel geruster voelen als de baron dat kind niet te zien krijgt.

MELANIE: Maar een kind voor mij en Lowie. Na al die jaren. Dat is een droom die eindelijk waarheid wordt.

LOWIE: Ik weet het Melanie. Maar Marieke heeft gelijk.

Het is hier veel te gevaarlijk voor de kleine Emanuel.

MELANIE: Maar Marieke is nog zo jong.

MARIEKE: En gij zijt misschien wel te oud. We brengen het kind samen groot Melanie.

Gij als oma en ik als moeke. Zo is het kindeke van ons allebei.

MELANIE: Maar ge zijt niet eens getrouwd.

MARIEKE: Dat is toch geen bezwaar. Dan ben ik de maagd Marieke met een kind.

SUSSE: Dan wil ik graag Sint-Jozef zijn.

MARIEKE: Maar alleen als voedstervader hè Susse

Allee wat denkt iedereen ervan?

LOWIE: Opa Lowie is akkoord. En oma Melanie ook wel zeker? (*Melanie kinkt 'ja'*)
En gij Menneke?

MENNEKE: Het kerstekind is welkom in mijn nederig huizeke Lowie.

En moest de baron of om het even wie er ooit een poot durven naar uitsteken,
hij zal zijne beste dag niet hebben.

LOWIE: En gij champetter, wat vindt gij ervan?

CHAMPETTER: Nonkel champetter vindt dat heel goed Lowie.

Zo krijgt de baron het kind nooit te zien. En dat is goed voor het kind... en voor mij
ook.

LOWIE: (*komt terug bij het kindeke staan*)

Mensen, dit kind gaat heel ons leven veranderen.

MARIEKE: Zie toch eens hoe schoon het ligt te slapen op wat hooi.

MELANIE: Zo moet het vroeger ook geweest zijn toen het kindeke Jezus geboren werd.

Een arm kindeke in een arm huizeke tussen arme mensen.

LOWIE: Ja maar Melanie, de drie koningen zijn er ook nog zulle. Nietwaar mannen?

(*Susse en 't Menneke knikken ja*)

Dit kindeke zal niks tekort hebben, hè champetter?

CHAMPETTER: Nee Lowie; dit kindeke zal niks te kort hebben.

Daar zorgen wij samen voor.

(*Op de achtergrond horen we zachte kerstmuziek die luider wordt naar mate het einde nadert.
De herders komen terug binnen en gaan rond het kindeke staan.*)

MARIEKE: Dit wordt de meest wonderbare kersrtnacht die we ooit zullen meemaken.

CHAMPETTER: Ja Marieke, een groot feest is helemaal niet nodig om Kerstmis te vieren.

Gezellig samen, met een warm hart rond het kindeke, dat is pas Kerstmis.

Dat heeft het kindeke mij deze avond geleerd.

LOWIE: Vriendschap en vrede maken een mens gelukkig champetter.

En een arme mens die gelukkig is, dat is een rijke mens.

ALLEN: Alleluja!

(*Het licht dooft langzaam uit.*)

E I N D E